

26.03.2024

Asia/5

§ 63

Synlab Suomi Oy:n hankintaoikaisuvaatimus terveys- ja päihdepalvelujen johtajan päätökseen 16.2.2024 § 24 koskien rintasyövän seulontamammografiatutkimusten hankintaa

HEL 2023-013568 T 02 08 02 00

Päätös

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti hylätä Synlab Suomi Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksen koskien terveys- ja päihdepalvelujen johtajan päätöstä 16.2.2024 § 24 rintasyövän seulontamammografiatutkimusten hankinnasta.

Oikaisuvaatimuksen tueksi ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden vuoksi se tulisi hyväksyä.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Iida Katila, johtava hankinta-asiantuntija, puhelin: 09 310 33449
iida.katila(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote
Tarjoajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti hyväksyä rintasyövän seulontamammografiatutkimusten hankinnan keskeiset periaatteet ja ehdot päätöksessään 19.12.2023 § 269 ja oikeuttaa terveys- ja päihdepalvelujen johtajan tekemään hankinnasta päätökset, allekirjoittamaan päätöksen perusteella solmittavat sopimukset sekä päättämään sopimusten irtisanomisista ja purkamisista.

Hankinnasta järjestettiin tarjouskilpailu lain julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaisella avoimella menettelyllä.

Tarjouspyyntöasiakirjoissa määriteltiin hankittavat palvelut sekä tarjoajille että palvelulle asetettavat vähimmäisvaatimukset. Vaatimusten tulee toteutua koko sopimuskauden ajan.

Tarjouskilpailu käynnistettiin sähköisessä HILMA-ilmoituskanavassa 20.12.2023 julkaistulla hankintailmoituksella. Tarjoukset tuli jättää hankintayksikölle Tarjouspalvelu-portaalin kautta 29.1.2024 kello 12.00 mennessä. Määräaikaan mennessä tarjouksensa jättivät Mehiläinen Oy, Synlab Suomi Oy ja Unilabs Mediscan Oy.

Tarjoajan soveltuvuutta koskevat vaatimukset sekä tarjottavaa palvelua ja tarjousta koskevat vaatimukset määriteltiin tarjouspyynnössä. Tarjoajien edellytettiin vastaavan kaikkiin tarjouspyynnön kysymyksiin ja liittävän kaikki vaadittavat asiakirjat ja selvitykset tarjouksensa liitteeksi.

Hankintayksikkö tarkisti tarjoajien soveltuvuusvaatimusten toteutumisen ja saapuneiden tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden.

Hankintayksikkö pyysi Unilabs Mediscan Oy:tä täsmentämään tarjousta y-tunnuksen, tilaajavastuutietojen, tarjoajan taloudellisen tilanteen ja palveluntuottamisessa käytettävän laitteiston hankinnan osalta. Unilabs Mediscan Oy vastasi täsmennyspyyntöön annettuun määräaikaan mennessä ja liitti vastauksensa liitteeksi kaikki pyydetyt asiakirjat ja selvitykset.

Unilabs Mediscan Oy:n jättämän tarjouksen ja täsmennyspyyntöön annetun vastauksen perusteella hankintayksikkö katsoo, että Unilabs Mediscan Oy täyttää tarjouspyynnöllä asetetut soveltuvuusvaatimukset ja että tarjous on tarjouspyynnön mukainen.

Kaikki tarjoajat täyttivät asetetut soveltuvuusvaatimukset ja kaikki tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia, joten kaikki tarjoajat otettiin mukaan tarjousvertailuun.

26.03.2024

Asia/5

Terveys- ja päihdepalvelujen johtaja päätti 16.2.2024 § 24 valita käydyn tarjouskilpailun perusteella rintasyövän seulontamammografiatutkimusten palveluntuottajaksi Unilabs Mediscan Oy:n.

Oikaisuvaatimus

Synlab Suomi Oy (jäljempänä Synlab) on tehnyt hankintapäätökseen oikaisuvaatimuksen, joka on saapunut määräajassa Helsingin kaupungin kirjaamoon.

Oikaisuvaatimuksessaan Synlab pyytää hankintayksikköä kumoamaan valituksenalaisen 16.2.2024 päivätyn hankintapäätöksen, korjaamaan virheellisen menettelynsä poissulkemalla Unilabs Mediscan Oy:n (jäljempänä myös Unilabs) tarjouksen ja suorittamaan uuden tarjousvertailun.

Synlab katsoo, että tarjouskilpailun voittaneen Unilabsin tarjous on ollut monilta osin puutteellinen, eikä siten ole vastannut tarjouspyynnössä asetettuja vaatimuksia.

Synlab viittaa oikaisuvaatimuksessa hankintapäätökseen, jossa todetaan hankintayksikön pyytäneen Unilabsia täsmentämään tarjoustaan y-tunnuksen, tilaajavastuutietojen, tarjoajan taloudellisen tilanteen ja palveluntuottamisessa käytettävän laitteiston hankinnan osalta.

Synlab katsoo, että hankintayksikkö on menetellyt hankintalain vastaisesti pyytäessään Unilabsia täsmentämään tarjoustaan edellä esitettyjen seikkojen osalta. Synlab katsoo, että Unilabsin tarjouksesta on puuttunut useita tarjouspyynnössä edellytetyjä olennaisia tietoja ja asiakirjoja, joita ei voida pitää vähämerkityksellisinä hankintamenettelyn kannalta.

Synlab viittaa oikaisuvaatimuksessaan hankintalain esitöihin (HE 108/2016 vp s. 173 ja 174), joiden mukaan tarjousten täsmentäminen ja täydentäminen on sallittua, jos kysymys on epäolennaisesta puutteesta, ristiriidasta taikka virheestä. Hankintayksikön ei tule kuitenkaan sallia osallistumishakemusten taikka tarjousten olennaista muuttamista.

Oikaisuvaatimuksen käsittely

Y-tunnus ja tilaajavastuutiedot

Hankintayksikkö pyysi Unilabsia täsmentämään tarjoustaan y-tunnuksen ja tilaajavastuutietojen osalta.

Unilabsin tarjous oli jätetty samaan konserniin kuuluvan Unilabs Kokkolan Röntgen Oy:n y-tunnuksella. Kaikissa tarjousdokumenteissa (ESPD-profiili mukaan lukien) tarjoajan y-tunnus oli kuitenkin Unilabs

Mediscan Oy:n ja tarjoajayrityksen nimeksi oli kaikissa tarjousdokumenteissa ilmoitettu Unilabs Mediscan Oy. Täsmennyspyynnöllä hankintayksikkö pyysi Unilabsia selventämään tätä ristiriitaisuutta.

Tarjoajalla voi olla Cludia Tarjouspalvelussa käytössään samanaikaisesti vain yksi y-tunnus, eikä tarjoaja pysty sitä itse vaihtamaan. Y-tunnuksen pystyy tarjoajan pyynnöstä vaihtamaan ainoastaan Cludian Tukipalvelu. Cludian Tukipalvelu ei ollut tarjoajan pyynnöstä huolimatta ehtinyt vaihtaa tarjoajan y-tunnusta oikeaksi Cludia Tarjouspalvelussa ennen tarjousajan päättymistä.

Kaikissa tarjousdokumenteissa (ESPD-profiili mukaan lukien) tarjoajan y-tunnus on oikein. Tarjoajayrityksen nimi on oikein kaikissa tarjousdokumenteissa. Y-tunnuksen osalta täsmennyspyyntö liittyi siis vähäiseen, epäolennaiseen ristiriitaan, joka johtui hankintayksikön käyttämästä tarjouspalvelujärjestelmästä.

Hankintayksikön on mahdollista hakea tarjoajien Luotettava kumppani -raportit Cludia Kilpailutus -järjestelmän kautta jo tarjousten avausvaiheessa. Tarjouspyynnöllä oli kuitenkin määritelty, että ”Tilaaaja tarkastaa tarjoajan tilaajavastuulain mukaiset tiedot Vastuu Groupin Luotettava kumppani -palvelusta hankintapäätöksen teon jälkeen, ennen sopimuksen solmimista.”. Tilaajavastuutietojen tarkastaminen ennen hankintapäätöksen tekemistä ei siis ole ollut tarjouspyynnön ehtojen mukaan pakollista. Tarjouspyynnöllä tarjoajia on pyydetty vakuuttamaan, että tarjoaja kuuluu Vastuu Groupin Luotettava kumppani -palveluun tai sitoutuu liittymään kyseiseen palveluun, mikäli tulee kilpailutuksessa valituksi tuottamaan palvelua. Unilabs on vastannut tähän kysymykseen ”kyllä”, eli se on vakuuttanut kuuluvansa Vastuu Groupin Luotettava kumppani -palveluun tai sitoutuvansa liittymään kyseiseen palveluun, mikäli tulee kilpailutuksessa valituksi tuottamaan palvelua.

Hankintayksikkö pyysi Unilabsia toimittamaan täsmennyspyynnön vastauksen liitteenä Unilabs Mediscan Oy:n Luotettava kumppani -raportin, koska virheellisestä y-tunnuksesta johtuen Cludia Kilpailutus -järjestelmän hakema raportti oli Unilabs Kokkolan Röntgen Oy:n. Hankintayksikkö haki muidenkin tarjoajien Luotettava kumppani -raportit jo tarjousten avausvaiheessa. Hankintayksikkö tarkastaa tilaajavastuutiedot ennen sopimuksen allekirjoitusta.

Unilabsin tarjous on siis ollut tarjouspyynnön mukainen, koska se on tarjouksessaan vakuuttanut kuuluvansa Luotettava kumppani -palveluun tai sitoutuvansa liittymään siihen, jos tulee valituksi palveluntuottajaksi. Luotettava kumppani -raporttia ei oltu vaadittu liittämään tarjouksen liitteeksi, joten Unilabs on myös liittänyt kaikki pyydetyt liitteet tarjouksensa liitteeksi.

Y-tunnuksen osalta ristiriita johtui siis hankintayksikön käyttämästä järjestelmästä, johon tarjoaja ei itse pysty vaihtamaan y-tunnustaan. Koska tarjoajayrityksen nimi oli oikein kaikissa tarjousdokumenteissa ja y-tunnus oli oikein kaikissa muissa tarjousdokumenteissa, on oikea y-tunnus näin ollen ollut pääteltävissä tarjoajan muusta tarjouksesta, ja ristiriidan voidaan katsoa olleen epäolennainen. Hankintalain esitöiden mukaan tarjousten täsmentäminen ja täydentäminen on sallittua, jos kysymys olisi epäolennaisesta puutteesta, ristiriidasta taikka virheestä. Tilaajavastuutietojen osalta tarjous ei myöskään ollut puutteellinen, sillä tarjouspyynnöllä oli määritely, että tilaajavastuutiedot tarkastetaan vasta hankintapäätöksen teon jälkeen.

Sekä y-tunnuksen että tilaajavastuutietojen osalta täsmentämismahdollisuuden voidaan katsoa olevan hankintalainsäädännön mukainen, sillä täsmentämispyyntö on koskenut sellaisia seikkoja, joiden voidaan objektiivisesti todeta olevan peräisin ajalta ennen tarjousmenettelyn määrääjän päättymistä. Täsmentämismahdollisuuden antamisella on näin ollen annettu ainoastaan mahdollisuus toimittaa jälkikäteen selvitys tilanteesta, joka on ollut vallitseva jo ennen tarjousten jättöajan päättymistä.

Tarjoajan taloudellinen tilanne

Hankintayksikkö pyysi Unilabsia täsmentämään tarjoustaan tarjoajan taloudellisen tilanteen osalta.

Tarjouspyynnöllä oli määritely, että ”Tarjoajalla on hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävät taloudelliset edellytykset hankinnan suorittamiseen. Tätä ominaisuutta arvioidaan tarjoajan vakavaraisuudesta, maksukykyisyydestä, kannattavuudesta ja luottokelpoisuudesta saatujen tietojen perusteella. Tarjoajaorganisaatiossa ei ole vireillä minkäänlaista taloudellisesta tilanteesta johtuvaa, lainsäädäntöön perustuvaa menettelyä, kuten konkurssi, saneerausohjelma tai liiketoiminnan keskeytys. Pyyntöstä toimitettava tilinpäätösasiakirjat edelliseltä tilikaudelta. Mikäli tarjoaja ei voi toimittaa tilinpäätöstietoja, koska yritys on vasta aloittanut toimintansa, tarjoajalla on mahdollisuus toimittaa selvitys vakavaraisuudestaan ja maksukyvyystään muulla hankintayksikön hyväksymällä tavalla. Lisäksi hankintayksikkö varaa itselleen oikeuden tarkistaa tarjoajan luottotiedot näitä tietoja ylläpitäviltä yrityksiltä.” Tarjouksessaan tarjoajien tuli vakuuttaa edellä mainitun vaatimuksen täyttyminen vastaamalla vaadittuun kohtaan ”kyllä”.

Unilabs vakuutti tarjouksellaan, että se täyttää taloudellisia edellytyksiä koskevan vaatimuksen. Hankintayksikkö käytti tarjouspyynnöllä varaa-mansa oikeutta pyytää täsmennyspyynnöllä lisäselvitystä Unilabsin taloudellisesta tilanteesta, sillä tarjousvertailun perusteella näytti, että

Unilabs oli tulossa valituksi tuottamaan palvelua. Täsmennyspyynnöllä hankintayksikkö halusi varmistaa, että Unilabs täyttää tarjouspyynnöllä esitetyn vaatimuksen taloudellisista edellytyksistä. Selvityksen tuli sisältää tilinpäätösasiakirjat edelliseltä tilikaudelta, tiedot luottoluokituksesta sekä vapaamuotoinen selvitys siitä, miten tarjoajan taloudelliset resurssit riittävät hankinnan kohteena olevan palvelun tuottamiseen laadukkaasti ja aikataulussa. Tarjoaja toimitti hankintayksikölle kaikki selvitykset ja liitteet pyydetyksi ja aikataulussa. Hankintayksikkö kävi selvityksen liitteineen huolellisesti läpi ja totesi, että Unilabsilla on hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävät taloudelliset edellytykset hankinnan suorittamiseen.

Unilabsin täsmennyspyynnön vastauksen yhteydessä toimittamia asiakirjoja ei ollut pyydetty tarjouspyynnöllä, vaan hankintayksikkö oli varannut oikeuden pyytää niitä erikseen. Unilabsin tarjouksesta ei siis ole puuttunut tarjouspyynnössä edellytetyt olennaisia tietoja ja asiakirjoja, vaan tarjous täytti kaikki tarjouspyynnön vaatimukset ja oli siten tarjouspyynnön mukainen.

Palvelun tuottamisessa käytettävän laitteiston hankinta

Hankintayksikkö pyysi Unilabsia täsmentämään tarjoustaan palvelun tuottamisessa käytettävän laitteiston hankinnan osalta.

Tarjouspyynnöllä oli vaadittu, että ”Tarjoajalla on käytössään ajanmukainen digitaalinen kuvantamistekniikka.” sekä pyydetty lataamaan tiedot palvelun tuottamisessa käytettävän mammografialaitteiston merkistä, tyylistä ja hankintavuodesta. Lisäksi tarjoajaa on pyydetty vakuuttamaan, että mammografiatutkimukset tullaan tekemään vähintään edellä mainitun laitteiston tasoisella laitteistolla koko sopimuskauden ajan, ja tarjous oli siten tarjouspyynnön mukainen.

Täsmennyspyynnön tarkoituksena oli tiedustella tarkempaa aikataulua laitteiston hankinnasta, ja sillä tavalla varmistua siitä, että Unilabs pysyy tosiasiallisesti täyttämään tarjouspyynnön mukaiset vaatimukset siten, kuin se on tarjouksellaan ilmoittanut. Laitteiston hankinta-aikataulun osalta hankintayksikkö ei ollut esittänyt muita edellytyksiä kuin että vaadittu laitteisto tulee olla käytössä koko sopimuskauden ajan. Tarjouspyynnöllä ei ollut vaadittu, että palvelun tuottamisessa käytettävää mammografialaitteistoa tulee olla hankittuna ennen tarjouksen jättämistä. Myös oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, ettei tarjoajalla lähtökohtaisesti tarvitse olla tarjouspyynnössä edellytetyt resurssit vielä tarjouksen tekohetkellä, vaan riittää, että tarjouksessa on sitouduttu tarjouspyynnössä edellytetyn hankinnan toteuttamiseen tarjouspyynnössä edellytetyillä resursseilla sopimuskauden alkaessa.

26.03.2024

Asia/5

Unilabs ilmoitti vastauksessaan kaikki tarvittavat tiedot laitteiston hankinnasta ja vakuutti, että se pystyy aloittamaan palvelun tuottamisen 1.4.2024, joka on tarjouspyynnössä määritelty hankintasopimuksen arvioitu alkamispäivä. Unilabsin tarjouksellaan ilmoittama laitteisto täytti tarjouspyynnöllä esitetyt vaatimukset jo ennen heidän antamaansa täsmennystä. Täsmennyspyynnön tarkoituksena oli saada tarkennusta tarjouksella annettuihin tietoihin, ja siten täsmennyspyyntö liittyi hankinnan kokonaisuuden kannalta vähäisiin yksityiskohtiin laitteiston hankinnan osalta. Täsmennyspyynnön vastauksen perusteella hankintayksikölle vahvistui, että Unilabsin tarjous oli tarjouspyynnön mukainen. Unilabsin täsmennyspyyntöön antamat vastaukset eivät ole johtaneet tarjouksen parantamiseen tai muuttamiseen.

Yhteenveto

Hankintayksikkö ei ole menetellyt hankintalain vastaisesti pyytäessään Unilabsia täsmenämään tarjoustaan. Unilabsin tarjous ei ole ollut puutteellinen eikä tarjouspyynnön vastainen. Unilabsin tarjouksesta ei ole puuttunut mitään tarjouspyynnössä edellytetyjä olennaisia tietoja ja asiakirjoja. Täsmennyspyyntö on kohdistunut Unilabsin tarjouksessaan ilmoittamiin tietoihin, eikä Unilabsille ole annettu mahdollisuutta parantaa tai muuttaa tarjoustaan.

Synlab toteaa oikaisuvaatimuksessaan myös, että hankinnan ennakoitua arvoa ei ole tarjouspyynnössä ilmoitettu. Hankintayksikkö on ilmoittanut hankinnan ennakoitun arvon sekä hankintailmoituksella että sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan päätöksellä hankinnan periaatteista 19.12.2023 § 269.

Hankintayksikkö on tutustunut Synlabin oikaisuvaatimukseen. Hankintayksikkö katsoo, että Synlabin esittämä hankintaoikaisuvaatimus on perusteeton, eikä sen tueksi ole esitetty sellaisia väitteitä, että se tulisi hyväksyä. Perusteita terveys- ja päihdepalvelujen johtajan päätöksen 16.2.2024 § 24 muuttamiseen ei ole.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan lautakunnan, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee lautakunta.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

lida Katila, johtava hankinta-asiantuntija, puhelin: 09 310 33449
iida.katila(a)hel.fi

26.03.2024

Asia/5

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu päätös

Otteet

Ote
Tarjoajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu-
päätös
Liite 1

Tiedoksi

Hankinta- ja sopimuspalvelut
Hallintoylilääkäri

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala Terveys- ja päihdepalvelut -
palvelukokonaisuus Terveys- ja päihdepalvelujen johtaja 16.02.2024 § 24

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 19.12.2023 § 269